

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه (۱۳) مهرماه ۱۳۳۵

- فهرست مطالب :
- ۱ - بیانات آقای رئیس .
 - ۲ - تصویب صورت جلسه ۲۸ تیرماه .
 - ۳ - بیانات قبل از دستور آقای دکتر ضیالی .
 - ۴ - بیانات آقای نخست وزیر .
 - ۵ - قرائت استعفاى آقای دکتر معتمدوزیری از نمایندگی مجلس شورای ملی .
 - ۶ - بیانات بعد از دستور آقای پاینده .
 - ۷ - قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .

مجلس ساعت یازدهویست و پنج دقیقه صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- بیانات آقای رئیس

رئیس - اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بفرخندگی و میمنت دوره اجلاس سال ۴۵-۴۶ مجلسین را افتتاح فرمودند .

چنانکه ملاحظه فرمودید اوامر مطاع و سخنان حکیمانه شاهنشاه آریامهر از هر جهت امیدوار کننده و افتخارآمیز بود (صحیح است) .

نمایندگان مجلس شورای ملی میتوانند بر خود بیایند که با وقوف کامل بسفهوم واقعی و عمیق انقلاب مقدس شاه و مردم در اجرای هدفهای این انقلاب مقدس و نیات شاهنشاه آریامهر در طی سهالی که از عمر این مجلس گذشت قدم بقدم استوار و با ایمان پیش رفته اند و آنچه در قوه و توانائی آنان بود در حفظ و حراست و

بهتر رسانیدن اصول این انقلاب دریغ نداشته اند و فرو گذار نکرده اند (صحیح است) .

اکنون نیز که این دورها اجلاس را آغاز میکنند با قلبی امیدوار و عزمی متین و ایمانی راست به اجر او وظایف مقدسی که بهمه دارند میکوشند تا راه خود را همچنان با استقامت و سرعت و صحت ادامه دهند و وظیفه خود را درقبال شاهنشاه معظم مشوع و ملت ایران با امانت و صحت و صداقت ادا سازند (انشاءالله) .

ملت ایران امروز باهشیاری و بصیرت کامل بجواب خویش مینگرند ، خوب و بد را زود و سریع و صحیح تشخیص میدهد ، خادم و خائن را به آسانی از هم جدا میکند ، اکنون در سایه شاهنشاه آریامهر تحولی در کشور بوجود آمده است که هیچ نیروی مخالفی را اگر هم وجود

داشتند به با آن برای مقاومت نیست. این تصور اجتماعی و اقتصادی و ملی توأم با تحول فکری جامعه ایران را نشان داد و کسانی را که باید هنوز در خواب غفلت بودند بیدار کرد و همه را بوقود آورد تا در این روز نو بدینال روزی نو باشند. امروز هر کسی از زن و مرد و شهری و روستایی و کارمند و کارگر که میکوشد سعادت خود را در این میدانند که با این انقلاب مقدس و عظیم همگام باشد و در این جبهه ملی از دیگران عقب نماند.

در این میان نظریهٔ مجلس شورای ملی خود را در نمودار اثر است، ما نمائندگان مجلس خرسند و بدرگه خداوند سیاسگزاریم که در این دوران با عظمت و در اجراء این همه‌های ارزنده‌ی ملی با آنکه، خدای تعالی و در اجراء مشیوات پیشوای بزرگه خود و خدمت ملت تاکنون وظیفهٔ خویش را با صمیمیت و واقع‌بینی ادا کرده‌ایم و امیدواریم این توفیق صمیم ما باشد که در آینده پیش از گذشته‌ها، این خدمتگاری، منتظر و صرافراز گردیم.

غالبین مریض - آقایان: خاتمی، ذیحی، روحانی، دکتر صالحی - فولادند - ذکر مبین - کیهان‌بمانی - بانو نفیسی - بانو تربیت - بانو جهانپایان.

رقیب - راجع به صورت جلسهٔ دفعه گذشته (۲۸ تیر ماه) نظری نیست (افشاری‌نشد) صورت جلسهٔ قبل تصویب میشود.

۳ - مباحث قبل از دستور آقای دکتر خیابانی

ولیس - نظریاتی قبل از دستور را شروع میکنیم آقای دکتر خیابانی شریف بیابرد.

دکتر خیابانی - جناب آقای ولیس - نمائندگان محترم بهر در ابتدا واجب میدانم از طرف مجلس شورای ملی به میهمانان عالیقدر شانشنا و شهبانوی ایران حضرت جودوسو تقدیم تهنیت جمهوری ترکیه و بانو ولوسری‌مقدم عرض کنم. امیدوارم مانی دوست و مناسبات اقتصادی و فرهنگی و سیاسی ما با دولت دوست و هموزمانان دراز این مسافرت محکمتر گردد. سازمان‌ها و مناره‌های منتهای که با شرکت دولتهای ترکیه و با کسانای ایران تشکیل یافته و سمت و فعالیت بیشتری پیدا کنند. درود حفظ و تحمیک صلح جهانی قدم‌ها در دوپارچه‌های ثابت نماید که با محکم‌هاست. اصول مشترک سازمان ملل متحد میثون زندگی بهتری برای نوع بشر بیازماید نمود.

هفته‌ای که گذشت بیانش کوش، ما محل انعقاد یکی از مهنترین کنفرانسیا بود چنین کنفرانسی سالی یکبار در یکی از کشورهای جهان تشکیل میگردد. بیخوشانه همکاری پر ارزش و وسیعانه مطبوعات در انتشار مابعت کنفرانسی و مسائل درود بحث همه‌روزه عهه‌ها در جریان مطالب گذاشته است.

از این جهت از طرف گروه پارلمانی ایران عضو اصحابه بین‌المللی از مطبوعات صمیمانه سیاسگاری مینمایند و امیدوارم به این همکاری ادامه و خدمت‌مقدم آنها را خواستارم.

بنابراین از تکرار جزئیات صرف نظر مینمایم. مخصوصاً چون مبلغ در هر قدم ممکن است کمتر من از افراد نمائندگان محترم بنوم.

کنفرانس بین‌المللی از نظر اینکه از زمانیدگان منتهی‌حالت‌ها از افکار جهان که در پائین‌مجلس جمع میشوند و هر یک از آنها نیز از افکار خود مطالب جهانی را مورد بحث قرار میدهند اهمیت فراوان دارد. مخصوصاً چون وسیلهٔ آشنائی و تبادل نظر ملل مختلف میگردد و در درامی‌بشرت و بهبود نوع بشر قدمی میدارد. در حال حاضر اتحادیه بین‌المللی قدرتمندی ندارد و فقط می‌تواند تصمیمات خود را بر اساس زمان و موقعیت نماید ولی تا جو هیچ‌کس از طرف کلیهٔ کشورها در توفیق سازمان ملل متحد قدرت بیشتری پیدا خواهد نمود و در راه عملی ساختن نظریات مردم جهان برای نوسه‌مناسبات دوستانه و حفظ و تحمیک مانی صلح جهانی مؤثر تر خواهد شد. تشکیل کنفرانسی به این علت است که در کار و در اجرای آن دردهای خوبی موجب صرف‌اثراتی همه است. در تازه‌بارزین قضایای است که این امر در دست‌خیزی خردمندانه بدر نادر ما شانشنا آریا مهر نموده است. آهایلیکه با جزئیات مسائل و مشکلاتیکه تشکیل چنین کنفرانسی بزرگی در بر دارد آشنائی دارند میدانند چه اندازه دشوار است و تا چه حد جدید و مراقبت‌لازم دارد. سال گذشته توشیکه صمیم گرفته شد تشکیل کنفرانسی اسال در تهران تشکیل شود. سازمان ملل متحد امکان تشکیل آنرا باید داشته تا تزلزل خاطر و راهمه قبول کرد. ولی بر اثر آن کیدات شانشنا و مسامی مبدانه سایر تفکلیات و مخصوصاً اعتماد مراقبت سازمان اتریشانی که تحت نظر جناب آقای دکتر بوهری اداره میشود مشکلات مرتفع و کنفرانسی به‌ترین وجهی انجام پذیرد.

آز آنجاییکه انعقاد چنین کنفرانسی در ایران برای حیثیت و شناساندن کشور مسلمار جهان دارد و فوق‌العاده است. آرزو داشتیم افکارات بکلیت نمائندگان کشورهای مختلف جهان را که تابع حکومت‌ها و سیستم‌های اجتماعی متفاوت هستند، باواری‌صمیم میکرد تا نامزد دیگری از پیشرفت‌های کشورها در دست بیبرد و ما بیشتر از داشتن چنین مشکلات عظیم یعنی وجود شانشنا محبوب شکر گزار میشدیم. (صحیح است)

در روزیکه رؤسای نمائندگان افکار سیاسی

روشنداشتند و شهبانوی ایران بانو رالف منصور کرده‌کد که بکلیت آنها بر چنین نسبت بزرگی که با ما صلح است شده است متکبر بودند.

من پیشی دارم که هر یک از این ۶۵ نفر بهترین مأمور تبلیغاتی برای ایران خواهند بود. بنده در هیچیک از کنفرانسی‌های بین‌المللی که حضور داشته‌ام و با تکرار ش آرا مطالعه کرده‌ام میدانم که در رئیس مملکتی به این اندازه از طرف کلیه نمائندگان بی‌وردی و مراسم‌های مختلف رسماً مورد تحلیل قرار گیرد (صحیح است).

مسائلیکه در این کنفرانسی مطرح شد در جریان منعکس گردیده است و قطعاً سایر همکاران بنده نیز آنها را در مجلس شورای ملی مورد بحث قرار خواهند داد. امروز بنده بطور مختصر به مطالبی که در گفتارنامه‌ها و در کنفرانسی تصویب رسیده‌اشاره میکنم: قطعنامه اول - واضح به روابط و همکاری بین گروه‌های مختلف برای توسعه و عمران منتهای پنجاب و پنجینم کنفرانسی بین‌المللی نظر میدهند که:

چون: تقویت روابط اقتصادی و بازرگانی نه تنها روابط بین‌المللی و پیشرفت اجتماعی را در جهان توسعه میدهد بلکه به حفظ صلح جهانی کمک مینماید.

و چون: آگاه است که ترقی ممالک در حوزان توسعه برای پیشرفت اقتصادی جهانی لازم است.

و چون: توسعه است که کنفرانسی جهانی دربارهٔ بازرگانی و توسعه برای بهبود روابط اقتصادی بین‌المللی اهمیت تاریخی دارد.

و چون: مقتصد است که عملی نمودن توسعه‌های این کنفرانسی برای حل مسائل اقتصادی و بازرگانی بین‌المللی و تشدید روابط اقتصادی بین کشور هائیکه دارای درش‌های مختلف اجتماعی و اقتصادی میباشند مهم است.

و چون: مقتصد است که وجود گروه‌های اقتصادی منتهای از چندین اصول صحیح ممکن باشد. سیاست‌های و نظام بیشتری شده و راهی برای حل مشکلات کلیه کشورهای جهان خواهد بود.

و چون: ایمان راسخ دارد که اختلافات امرای بی کشور، مانع نیست که در املی برای مشکلات جهان پیدا شود از همه یاراندان های جهان خواستار است که:

- ۱- از تصدیقات کنفرانس جهانی بازرگانی و توسعه بین‌بینایی، گروهی نمایند تصدیقات آن جامعه عمل بپوشد.

۲- از تکیه یاراندانهای جهان دعوت بنماید که در تهیه مقدمات این کنفرانس، که در ۱۹۶۷ تشکیل خواهد شد مساعدت نموده و وسائل موقیبت آنرا فراهم نمایند. قلمنامه دوم - «راههای نفیوت امنیت منطقه‌ای و رفع سلاح طبق دستور سازمان ملل» و بنیاده و همچنین کنفرانس بین‌المللی نظر میدهد که:

چون: «کمال است که کشورهای عضو سازمان ملل تصدیقات آنرا در برقراری روابط دوستانه و صلح جوانانه بیاورند»

و چون: متفق است که نفیوت امنیت منطقه‌ای در برقراری روابط بین‌المللی اثراتیکوی داشته و بیا ایجاد محیط مناسبی برای حفظ صلح و امنیت جهانی میکند.

و چون: نظر دارد که باید از عقد قرارداد های منطقه‌ای که موجب کشیدن تشنجات، مسابقات تبلیغاتی میگردد پشیمانی کرد.

و چون تأیید میکند که پیروی از اصول هوریتی مسائل آمیز و نفیوت همکاریهای اقتصادی - علمی - فرهنگی و سایرگون زندگی سبب نفیوت امنیت منطقه‌ای میگردد و بکلیه دولت ها تأکید میکند که:

۱- همه روابط بین‌المللی را مانند احترام به حق حاکمیت و استقلال - عدم مداخله در امور داخلی - حق حل مسائل هر کشور، برای خودآزمی کشور - غیر قانونی بودن مداخله در امور داخلی کشورها - حق استقلال و حاکمیت هر کشور که در پیشین جمله عمومی سازمان ملل تصویب شده با نهایت شد اجبارا نمایند.

اعطای رضایت نمینماید که اهمیت این مسئله روز بروز بیشتر مورد نظر قرار گرفته و یوسکو برای تهیه برنامه استفاده از منابع موجود هر کشور رسمی درپیدا کردن منابع جدید جدیت نموده است و با سایر دستگاههای مربوطه سازمان ملل مسائلی را که از سرخورد علم و تکنولوژی با ست‌های قدیمی وضع اجتماعی هر کشوری وجود می‌آید به طور مفصلا در قرارداد است.

و توصیه میکند که از روش‌ها و وسائل جدید آموزش و پرورش مانند تلویزیون برای کشورهای در حال توسعه استفاده شود.

و دعوت بنمینماید که کشورهای مترقی مساعدت بیشتری برای تهیه درملی رفنی کشورهای در حال توسعه از طریق مبادله دانشمندان - دانشمندان و متخصصین فنی بنمایند.

و خواستار است که کشورهای در حال رشد مراکز و دستگاههای علمی رسیدگی به این مسائل ایجاد کنند و منابع علمی خود را بطوریکه مورد مطالعه قرار دایمانگاهها و مراکز علمی بین‌المللی همکاری نمایند.

و توصیه میکند که پارامالهای جهان با توجه مسائل و اشکالاتیکه از خود ظهور علم و تکنولوژی جدید باستن قدیمی وضع اجتماعی و اقتصادی پیش می‌آید پدیس از مطالبات لازم قوانین صحیح و مناسب وضع نمایند.

اگر بنگار آید نمودار این قلمنامه، نشان دگر چندوجهی نماید خواهی دید که عیناً مطالبی است که شاعنده آنرا می‌برد در سفر اخیر همکلی اروپای شرقی نکرات بیان فرموده بودند و در اینامری که در تهران درخاشته، این مفروضات شاعنده مساعدت این نکات ذکر شده است شاعنده آقایان ملاحظه بفرمایند که نظر پارتیکه از طرف اتحادیه بین‌المللی که همانند افکار و نظریات ملل جهان است بیان شده است عیناً بیان‌اتی است که شاعنده مالدال‌ها است منظور نظر دارند و باز دیگر احاطه رهبر عاقلانه مایه امور سیاست جهانی آنکساز میگردد. اصحح است. اینک اینک مترجم دروی نمیکرد که ما مظهر نیازهای اینظواهر علمت و درخشندگی این رجوع مقدس

درازمین مشاهده نمکنیم (صحیح است). هر چه در راهن. تاز کنیم کم است (صحیح است) و اگر در اجرای منوبات مفسدین، که فقط برای خالی و عظمت ایران است خدای نکرده افعال بزرگترین کشاکشان را مرتکب شده‌ایم.

خدایانه وجود شاعنده و شه‌انو و الاخصرت ولاشهاد و کلبه خاندان حلیل سلطنت را سلامت بهادر (انتهاش)

۴ - بیانات آقای نخست وزیر و رئیس - وارد دستور میشود جناب آقای نخست وزیر فرمایشی دارید بفرمائید.

نخست وزیر (امیرعباس هویدا) - جناب آقای رئیس خانمها و آقایان نمایندگان محترم:مجلس - خوشوقت هستم که چهارمین سال دوره ریاست و یکم مجلس با سابق احتیاج شاعنده آریانه ره آغازگر دیدمیتوانم در مجلس محترم شورای ملی حضورمیل در واقع به مجاهدان و همکاریهای صمیمانه مجلسین که شاعنده ضمن فرمایشاتشان به آن اشاره فرمودند که این همکاری انجام شده است نندهم اینجاد اولین جلسه روز اول همکاریهای قومیتها با دولت کرد گذشتن قوانین مفید برای مملکت تشکر کنم در ایناجتماع می‌دام راجع به توفیق که نصیب قومیتها ایران را بر گزاری کنفرانس بین‌المللی شده از نظر نفیوت تشکر کم و بدعرض کنم که این توفیق مرهون فرادفرد خانمها و آقایان بخصوص همکاری دوستان عزیز مجلسین که در کمیته اجرائی بودند آقای دکتر شتین درخاشته است آقای بوزی آقای دکتر شبلی آقای دکتر رشتن آقای دکتر بزوان بنده که مرتباً با آنها در تماس بودیم و درافقا مایه سر فرای تمام‌آینان است که جلسات این کنفرانس به این خوبی بر گزار شد (صحیح است) همانظوری که شاعنده فرمودند بزودی از طرف دولت قالیبت غده مقننه تقدیم خواهد شد بخصوص در قسمت‌های اجتماعی و مسلماً با نظر تصدیق بود مقننه امیدوارم این قوانین در پیشرفت مملکت مفید باشد و بخواهم اگر کاندیدان بودید و شاعنده همکاری کرده کشته‌های دولتینش نمایانم مایه امور بودرا این سال هم‌شان همکاری فر فرایند خودتوانیم پیشرفت مملکتان و بسخت آبرون رضامندی خاطر

کردند و خلقه عاها اگر چه مانند سر و یک کوز کرم بود
 بخانه فرستاده اند همزمانی بینیم که همیشه از نظر مورخ
 غرض بغداد مرکز حکومت این مملکت است بعد از تمام جهه
 متشابه فکر نکند که غیر از مرکز بود، فکر نکند که
 که بخارا هرگز بوده بغداد تمام این بحالات را آمدند
 بیرون باغبیگری در آوردند. جنگ غلامان از حوادث
 صورت که تاریخ روم است ما هم در تاریخ خودمان چندین
 غلامان را داریم و در اینهمه دور قرن سوم جنگ غلامان رخ
 داد سر و کردی یک ایرانی که از ما یک بود بغداد را بگرد
 و خلافت را از میان بردارد ولی مؤسس این هیئت عظیم
 بیعت با یک دشمن خدا خلق میبود یعنی یک دشمن خدا
 آمده نیم میلیون آدم کشته است. و باز ما با یک نفر
 چه زحمر فایده نگفته اند. نوبسندگان عرب در این
 باره جدا جدا نوشته اند و داستان جنگهای شبانه و غیره که
 مسلماً دروغ است چون این یک الگوئی است که برای
 ضد خلق بغدادی درست کرده اند برای افشایان هم درست
 کردند باید تاریخ ایران از تمام این مخرجات پاک شود برای
 اینکه نشاننامه قوم ایرانی داشته این چیزها نیست و بغداد
 میگردانند و بنی بورت ملاحظه میفرمایند این چیزی که
 ما شنیدیم را میگردانند نشاننامه خودمان چقدر تحریف
 اولی این آفریننده های یواست بدانی سیه ایران در مقابل
 عرب سمرقند است از جنگ جنگ اند و بخاطر جنگها یک مصلح
 نظام بوده است و یک جنگ بنام ذات اللسان هست که
 در آنجا آوردند. این بیوفی غریب ایران ناسودمند
 کرده و جنگی بسیار خوبین بود ولی مردم خان کسری که
 خلیفه چور و ناسالمانی چه کرده نوشته اند کسری از این
 ایرانی نامه را چنین بسته بوده که از زمین قوت نکند
 باید در داستانها ملت کفعلال ایران از این دره فدا میبودند
 خود.

پس از آنکه از تاریخ فکر کنند تا عاقلانه ایام بر است که

بسته است فکر میکنم بتوان گفته عثم بنوام مترجم فکر
 همه دوستان حاضر باشم که ما با سبزی بگوئیم که قوم ما
 را نشانست هیئت عظیمی که رهبری شاهنشاهی پارس
 در مملکت ما رخ داده است قزاق وحیم و هم که با هم
 خودمان در این بنای عظیم سنگ داشته باشیم و بتوانیم
 افتخار کنیم که بگوئیم ما پل سریز لایق نیست بودیم
 انشاء الله (احست. احست.)

۷ - قزاق دستور و تعیین موقع جلسه آینده -
 عثم جلسه.

رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود.
 (برش زیر خوانده شد)
دستور جلسه ۳۸۲
 روز یکشنبه ۲۵/۱۷/۱۳۰۷

۱ - گزارش شور دوم لایحه درصافت شهربان

رئیس - گزارش شور اول لایحه شماره ۱۴۴۰
 ۲ - گزارش شور اول لایحه ثبت و فروش اراضی
 مستخدمه ساحل. شماره چاپ ۱۹۹۶
 ۳ - گزارش شور اول لایحه برنامه عمرانی سوم
 کشور. شماره چاپ ۱۸۷۴
 ۴ - گزارش شور اول لایحه اجازه قروض منوعات
 آموزشگاههای حرفه ای شماره چاپ ۱۸۷۳
 ۵ - گزارش شور اول لایحه پرداخت مطالبات
 شرکتهای کونیو کوکارو کروس. شماره چاپ ۱۹۲۵
 رئیس - با اجازه خانصفا و آقایان جلسه امروز را
 ختم میکنیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز یکشنبه
 خواهد بود.
 (مدتی بعد از ظهر جلسه ختم شد.)
 رئیس مجلس شورای ملی - **مهندس عبداله ریاضی**

الذی جاءنا به محاسن خورانی ملی

خود بیفته و بر امای آمده و تمام دولت و خدان عالی را میا